

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра економіки, права та управління бізнесом

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
за освітньою програмою
«Економіка та планування бізнесу»

на тему: **«Економічне обґрунтування проєкту створення підприємства з експорту зерна»**

Виконавець:

студентка ФЕУП

Кіосе Тетяна Валеріївна _____

Науковий керівник:

д. е. н., професор

Андрейченко Андрій Вадимович _____

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми дослідження. Сьогодні Україна є важливим гравцем на міжнародному ринку зерна та має потенціал у нарощенні виробництва і експорту зернових. За результатами 2019/2020 маркетингового року Україна посіла друге місце у світі за обсягом експорту всіх зернових культур. Водночас на ринку оптової торгівлі зерновими культурами існують вільні ніші: торгівля нішовими зерновими культурами залишається не досить розвинутою. При значному обсязі на дані культури рівень конкурентності у галузі є невисоким. Отже, дана сфера може розглядатися як приваблива для започаткування власної справи.

При створенні власної справи необхідно вивчити законодавчі умови ведення підприємницької діяльності, провести дослідження ринку та внутрішніх конкурентних переваг створюваного підприємства, визначити рівень необхідних витрат, дослідити економічну ефективність проєкту. Проведення цих заходів відіграє критично важливу роль для успішності проєкту, що обумовлює актуальність дослідження економічного обґрунтування проєкту створення підприємства з оптової торгівлі зерновими культурами.

Питання дослідження сфери оптової торгівлі зерновими культурами досліджувалось такими вченими як М. М. Ільчук, Д. К. Сменда, В. А. Шишкін, Ю. О. Лупенко, В. Будзак, А. Кардаш, Л. В. Савош, І. В. Черевко та ін. Питання організації підприємницької діяльності вивчали Н. В. Доброва, Н. В. Сментина, Л. О. Шкварчук, Н. С. Барамаш, К. В. Мельникова, Т. Бойко та ін.

У даній роботі акцент буде зроблено на розкритті значення експорту зернових культур в економічній системі, формуванні витрат, необхідних для започаткування та діяльності підприємства у даній галузі та економічних результатах діяльності підприємства з експорту зернових культур.

Метою кваліфікаційної роботи є теоретичні, методичні та прикладні аспекти обґрунтування бізнес ідеї започаткування власної справи у сфері оптової торгівлі зерновими культурами.

Для досягнення поставленої мети у роботі поставлені такі завдання:

- надати характеристику бізнес-ідеї започаткування підприємницької діяльності у сфері оптової торгівлі зерновими культурами;
- визначити умови організації та здійснення підприємницької діяльності в Україні у сфері оптової торгівлі зерновими культурами;
- обґрунтувати організаційно-правову форму бізнесу та систему оподаткування у сфері оптової торгівлі зерновими культурами;
- проаналізувати сучасний стан ринку експорту зернових культур;
- визначити конкурентні переваги створюваного підприємства;
- обґрунтувати витрати на створення та функціонування підприємства;
- розрахувати прибуток від реалізації зернових культур;
- визначити показники економічної ефективності проєкту;
- провести аналіз ризиків та запропонувати заходи щодо їх мінімізації.

Об'єктом дослідження є процес обґрунтування доцільності створення підприємства у сфері оптової торгівлі зерновими культурами.

Предметом дослідження є бізнес проектування започаткування власної справи у сфері оптової торгівлі зерновими культурами.

Методи дослідження. Для вирішення поставлених у кваліфікаційній роботі завдань використовувалися такі методи: аналогії, системного аналізу; логічної абстракції: аналізу і синтезу, SWOT-аналіз; індукції та дедукції; методи економіко-статистичного аналізу: табличний, групування; використовувалися програми MS Excel та Project Expert.

Інформаційною базою дослідження є нормативно-законодавчі акти України, аналітичні матеріали відповідних державних органів, наукові публікації та монографічні видання.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі **«Загальна концепція організації власного бізнесу в Україні у сфері оптової торгівлі зерновими культурами»** розглядаються теоретичні засади започаткування власної справи у сфері оптової торгівлі зерновими культурами: розглянуто бізнес-ідею започаткування власної справи; досліджується нормативно-правове регулювання підприємницької діяльності в Україні у сфері оптової торгівлі зерновими культурами.

У другому розділі **«Аналітична оцінка можливості створення підприємства з оптової торгівлі зерновими культурами»** проаналізовано конкурентне середовище у сфері оптової торгівлі зерновими культурами на внутрішньому та зовнішньому ринках України та визначено внутрішні конкурентні переваги створюваного підприємства. Розраховані витрати на створення та функціонування підприємства з експорту зернових культур.

У третьому розділі **«Економічне обґрунтування доцільності відкриття підприємства оптової торгівлі зерновими культурами»** спрогнозовано прибуток від реалізації послуг підприємства. Проведено оцінку економічної ефективності проекту. Проаналізовані можливі ризики та запропоновані заходи щодо їх мінімізації.

ВИСНОВКИ

1. Підприємство з оптової торгівлі зерновими культурами «AgroTrade» виступатиме у ролі нішової компанії, що займатиметься експортом таких культур як просо, сорго, коріандр, горох, овес, рапс та соя. Постачальниками зернових культур виступатимуть українські сільськогосподарські підприємства колективної власності. Пошук клієнтів відбуватиметься за допомогою зернових брокерів, розвитку власного сайту та участі у сільськогосподарських виставках. Для організації логістики планується долучити логістичну компанію «Supramarine».

2. Було визначено правові вимоги до діяльності підприємства з оптової торгівлі зерном в Україні. Для діяльності підприємства було обрано клас КВЕД 46.21 «Оптова торгівля зерном, необробленим тютюном, насінням і кормами для тварин».

3. Організаційно-правовою формою створюваного підприємства буде товариство з обмеженою відповідальністю. Підприємство перебуватиме на загальній системі оподаткування.

4. Зернові культури займають найбільшу питому вагу у структурі українського експорту. Більше того, динаміка експорту зернових культур протягом останніх років демонструє тенденцію до зростання. Побудована лінія тренда також демонструє зростання обсягу експорту протягом наступних років.

Запланований обсяг реалізації зернових культур протягом року складатиме 15476,7 тон або 14257137,5 грн.

5. Основними потенційними споживачами підприємства є такі країни як Італія, Іспанія, Нідерланди, Ірландія, ФРН, КНР, Індонезія, Бангладеш, Туреччина, Ізраїль, Ліван, Ємен, Саудівська Аравія, Єгипет.

Головними конкурентами новостворюваного підприємства є ТОВ «Теклайн», ТОВ «Донарагро» та ТОВ «Агровіта», що також виступають нішовими компаніями у сфері оптової торгівлі зерновими культурами.

Основними конкурентними перевагами підприємства будуть вигідне географічне положення, доступна сировинна база, високотехнологічне виробництво, професіоналізм технологічних кадрів, гучкість при зміні попиту на продукції, використання аутсорсингу дозволяє оптимізувати витрати компанії, диверсифікація продукції.

6. Загальна сума стартових витрат складе 37814000 грн. Найбільшу питому вагу матимуть витрати на придбання сировини для перших двох місяців роботи – 80,1%.

Загальна сума поточних витрат складатиме 16273144,3 грн протягом місяця та 195277731,6 грн протягом року. Найбільшу питому вагу матимуть витрати на придбання сировини – 77,076%.

7. Середній обсяг прибутку протягом періоду життєдіяльності проекту є додатнім. Кеш-фло протягом усього періоду життєдіяльності проекту є додатнім, що свідчить про достатню кількість коштів для ведення господарської діяльності.

8. Значення чистого приведенного доходу перевищує 0, значення індексу прибутковості перевищує 1, значення внутрішньої норми рентабельності перевищує наявну ставку дисконтування. Значення даних показників свідчить про доцільність інвестування у даний проєкт.

9. Значення коефіцієнту варіації для розрахованих сценаріїв знаходиться у межах 0,1 – 0,25, що свідчить про помірне коливання ризику. Значення коефіцієнту ризик-віддачі складає 0,78, що свідчить про те що у разі настання максимального ризику підприємство може втратити 78% власних коштів. Мінімізація ризику буде здійснюватися шляхом страхування бізнесу компанією СГ «ТАС».

АНОТАЦІЯ

Кіосе Т. В. «Економічне обґрунтування проєкту створення підприємства з експорту зерна».

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього рівня бакалавра зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за освітньою програмою «Економіка та планування бізнесу». – Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2021.

У роботі розглядаються теоретичні засади започаткування власної справи у сфері оптової торгівлі зерновими культурами: розглянуто бізнес-ідею започаткування власної справи; досліджується нормативно-правове регулювання підприємницької діяльності в Україні у сфері оптової торгівлі зерновими культурами.

Проаналізовано конкурентне середовище у сфері оптової торгівлі зерновими культурами в Україні та визначено внутрішні конкурентні переваги створюваного підприємства з експорту зерна.

Запропоновано проєкт створення власної справи у сфері оптової торгівлі зерновими культурами. Сформовано стартовий капітал на реалізацію проєкту, розраховано поточні витрати та спрогнозовано прибуток від реалізації послуг підприємства з експорту зерна. Здійснено економічне обґрунтування доцільності реалізації проєкту, проаналізовані можливі ризики та запропоновані заходи щодо їх мінімізації.

Ключові слова: зерно, зернові культури, експорт, проєкт, прибутковість, ефективність, ризик.

ANNOTATION

Kiose T.V. «Economic justification of the project of creation of the grain export enterprise».

Qualifying work on obtaining a bachelor's degree in the specialty 076 «Entrepreneurship, trade and exchange activities» for the educational program «Economics and business planning». – Odessa National Economics University. – Odessa, 2021.

The work deals with the theoretical aspects of starting a business in Ukraine in the sphere of wholesale of grain: the business idea of starting a business is considered; the regulatory and legal regulation of entrepreneurial activity in Ukraine in this area is explored.

Author analysis the competitive environment in the field of wholesale of grain in Ukraine and determines the internal competitive advantages of the created business.

Author offers the project of creation of the enterprise of export of grain. The initial capital for the project is formed, current expenses are calculated and the profit from the sale of services is predicted. The feasibility of the project implementation is feasible, the possible risks of the project implementation and the ways of minimizing them are described.

Keywords: grain, grain corps, project, profitability, efficiency, risk.